معنای « الاختلاف یجیء من قبل الرواة»

شاگرد: اختلاف در روایت را چه معنایی می‌کنید؟

استاد: اما اینکه اختلاف در روایت چیست که مذموم است؛ آن جا شواهد متعددی هست. در صفحه آن هم آورده‌ام، بعداً نگاه کنید. در زمانی‌که امام باقر علیه‌السلام این را فرمودند و طبق این روایت زراره از حضرت نقل می‌کند، اختلافاتی در خواندن قرآن در بستر جامعه بود که بسیاری گسترده بود. حضرت ناظر به آنها می‌گویند «الاختلاف». اختلافی مذموم بود. اختلافی که برای بستر قرائت مسلمین نبود ولی از بستر عوام می‌آمد. این ناشی از چه چیزی بود؟ ناشی از علل مختلفی بود. یکی اینکه در تلاوت به معنا سهل گیری می‌کردند؛ مثل «هلم و تعال». انس...؛ اصلاً این جنی در

المحتسب[1] تعجب می‌کند. می‌گوید واقعاً حال انس به این صورت بود؟! به این راحتی در کلام خدا دست می‌برد؟! ابتدا می‌خواهد کاری کند ولی بعد می‌بیند نمی‌شود. در فدکیه آورده‌ام. این یک اختلاف، که وجود داشت و می‌گفتند. مورد دیگرش که شاهدش را از کتاب القرائات سیاری آورده‌ام، اتفاقا همین روایت «انما الاختلاف من قبل الرواة» که در کافی شریف معلی بن محمد از امام باقر علیه‌السلام نقل می‌کند، در مقدمه سیاری غیر از اینکه همین را از امام باقر علیه‌السلام نقل کرده، در روایت دیگر همین واژه «انما الاختلاف یجیء من قبل الرواة» را از امام صادق علیه‌السلام نقل می‌کند. مرحوم صدوق هم در عقائد الامامیه این حدیث را به امام صادق نسبت می‌دهند. یعنی عقائد الامامیه صدوق غیر از کافی است، در کافی «انما الاختلاف» به امام باقر نسبت داده شده و در عقائد الامامیه صدوق به امام صادق ع. شاهدش هم در القرائت سیاری هست.

---

[1]المحتسب في تبيين وجوه شواذ القراءات والإيضاح عنها (١/ ٢٩۶)

بازبینی #2
ایجاد شده 25 آوریل 2024 12:41:24 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 ژوئن 2024 10:13:35 توسط ... .